

Pella poje
v o k a l n i

Pella pee
k v i n t e

Пелла пее

Pella Sings

Vokalni kvintet Pella

Smo skupina, ki s ponosom nosi ime prve prestolnice antične Makedonije. Pella je rojena spomladi leta 2004, na pobudo akademskega glasbenika Ljubena Dimkaroskega.

Trubadurstvo Pelle bogati polje umetnosti z raznolikostjo in navdušuje z lepoto makedonske, stare pete pesmi. Pesmi so arhaične in povezujejo star in nov čas. Dišijo po sivki in materini dušici in se pogosto zlato zablešče, kot makedonske planine in ikone v samostanih.

Osebna izkaznica skupine je prepevanje pesmi, ki so najdene v zaprašenih skrinjah naših prednikov. Poslanstvo Pelle je biti most med makedonskim in slovenskim narodom. Pesmi so zavezane veri, upanju in ljubezni. Njihova dinamika je izrazito kontrastna, agogične spremembe ritmov so opazne in poudarjene. Prevladujejo nepravilni, sestavljeni in svobodni ritmi, ki skupini omogočajo izvirnost v izrazu.

Pella je s svojim slogom prepoznavna zaradi zvočnosti in notranjega žarenja.

2

Vokalen kvintet Pella

Sme vokalna grupa koja vozvišeno go nosi imeto na prvata antička makedonska prestolnica. Vo 2004 godina grupata ja formira akademskiot muzičar Ljuben Dimkaroski.

Trubadurstvoto na Pella go bogati poleto na umetnost so raznovrsnost i voshitova so ubavinata od ispeanite stari makedonski pesni. Pesnite se arhaični košto go povrzuvaat minatoto so segašnosta. Mirisaat na lavanda i majkina dušica kako poveče pati blesnuvaat kako zlato vo makedonskite planini i kako ikoni vo manastirite.

Lična karta na grupata e peenjeto na pesni, što gi naoѓаме vo zaprašenite kaseli od našite predci. Poslanieto na Pella e gradenje na mostovi pomegu makedonskot i slovenskot narod. So pesnite davame zavet na verata, ljubovta i nadešta. Nivnata dinamika e izrazito kontrastna, agogičnите promeni vo ritmovite se vidni i potencirani. Preovladuvaat nepravilni, kombinirani i slobodni ritmovi. Seto ova na grupata i ovozmožuva originalen izraz.

Pella so svojot slog e prepoznavna zaradi zvučnosti i vnatrenšniot žar, so srcteto povrzana so umetnost.

Вокален квинтет „Пелла“

Сме вокална група која возвишено го носи името на првата античка македонска престолница. Во 2004 година групата ја формира академскиот музичар Љубен Димкароски.

Трубадурството на „Пелла“ го богати полето на уметност со разноврстност и восхитува со убavinata од испеаните стари македонски песни. Песните се архаични, коишто го поврзуваат минатото со сегашноста. Мирисаат на лаванда и мајкина душница и повеќе пати блеснуваат како злата во македонските планини и како икони во манастирите.

Лична карта на групата е пеењето на песни што ги наоѓаме во запрашените касели од нашите предци. Посланието на „Пелла“ е градење на мостови помеѓу македонскиот и словенскиот народ. Со песните даваме завет на верата, ljubovta и надешта. Нивната динамика е изразито контрастна, агогичните промени во ритмовите се видни и потенцирани. Преовладуваат неправилни, комбинирани и слободни ритмови. Сето ова на групата и овозможува оригинален израз.

„Пелла“ со својот стил е препознавна заради звучноста и внатрешниот жар, со срцето поврзана со уметноста.

3

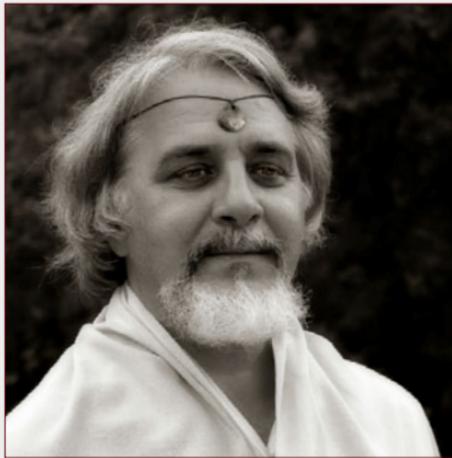
The ensemble Pella

We are a vocal ensemble proudly named after the first capital city of ancient Macedonia. The group was formed on the initiative of musician Ljuben Dimkaroski in spring 2004.

Pella's troubadour singing enriches art through its diversity, and enchants the listener with the beauty of old, Macedonian songs. These archaic songs link old times with the new. They smell of lavender and thyme and blaze with gold like the mountains of Macedonia and the icons in the monasteries. The ensemble's trademark includes singing songs found in our ancestors' dusty chests. Pella's mission is to bridge the Slovene and Macedonian nations.

The songs are bound in faith, hope and love. Their dynamics are markedly contrasting, as are the rhythmic changes. Irregular, compound and free rhythms prevail and enable the group to express itself in an original way.

Pella is distinguished by its style, sonority, inner radiance and sincere devotion to art.

Ljuben Dimkaroski

*rojen v Prilepu – Makedonija, živeč v Ljubljani – Slovenija,
akademski glasbenik, vodja skupine Pella:*

„Sem prvi trobentač v SNG „Opera in balet“ v Ljubljani. Leta 1979 osvojam na mednarodnem tekmovanju v Anconi drugo nagrado. Kot ljubitelj makedonske etno glasbe ustanovim vokalno instrumentalno skupino „Strune“, ki sem jo vodil sedem let. Preko svojega očeta sem zbiralec starih makedonskih pesmi, ki so zbrane in izdane v knjigi z naslovom „Stopedeset makedonski biseri“. Pišem tudi poezijo in izdam dve pesniški zbirki „Makedonium“ in „Čekor pohlisku“. Vsebujeta ljubezen do moje domovine in občudovanja do umetnikov, priateljev, ki so kot ptice razseljeni po svetu. Zadnja leta se pogovarjam z dušo kamerja. Vanj prodiram s posebno, do sedaj neznano tehniko. V kreacijah so vidne meglice ljubljanskega barja in žarenje Makedonije.

Leto dni vodim vokalni kvintet Pella, ki predstavlja mavrični most med Makedonijo in Slovenijo. Kot pedagog, z dolgoletnimi izkušnjami zborovodje, se zavedam pomena prenosa znanja in mi je delo v Pelli v veselje. Vem, da, ko človek poje, ima dvignjeno srce!

Sem znanilec lepote, ki živim in diham umetnost za svojo prvo in drugo domovino: za Makedonijo in Slovenijo!“

Ljuben Dimkaroski

*roden sum vo Prilep – Makedonija, živeam vo Ljubljana – Slovenija,
akademski muzičar, voditel na grupata Pella:*

„Vraboten sum kako prv trubač vo SNG „Opera in balet“ vo Ljubljana. Na međunarodnite natprevari vo Ankona 1979 godina ja osvoiv vtorata nagrada.

Kako ljubitel na makedonskata narodna muzika ja formirav i sedum godini ja vodev vokalno instrumentalnata grupa „Strune“, istovremeno sum dolgogodišen horski dirigent.

Preku tatko mi sum i sobirač na stari makedonski pesni, što gi sobrav i gi izdadov vo džebno izdanje „Stopedeset makedonski biseri“.

Kako poet sum izdal dve poetski zbirki „Makedonium“ i „Čekor pohlisku“. Vo niv preovladuva ljubovta kon tatkvinata, do svoite prijateli, umetnici, koi kako ptici se raseleni niz svetot. Vo poslednive godini zboruvam i so dušata od kamenot. Vo nego navleguvam so dosega nepoznata tehnika. Vo kreaciите se vidni maglite na ljubljanskoto močurište i vinožitnata Makedonija.

Edna godina go vodam vokalniot kvintet Pella, što pretstavuva zvučen most pomegu Makedonija i Slovenija. Kako pedagog sum svesen za znaenjeto, koe go prenesuvam. So golemo zadovolstvo ja vodam grupata Pella, so motiv, koga čovekot pee, srцето му se vozvišuва!

Dišam i živeam za svojata tatkovina i kako makedonski trubadur ja neguvam umetnosta vo celost“.

Љубен Димкароски

роден сум во Прилеп – Македонија, живеам во Љубљана – Словенија,
академски музичар, водител на групата „Пелла“:

„Вработен сум како прв трубач во СНГ „Опера и балет“ во Љубљана. На меѓународните натпревари во Анкона 1979 година ја освоив втората награда.

Како љубител на македонската народна музика ја формираав и седум години ја водев вокално инструментална група „Струне“, истовремено сум долгогодишен хорски диригент.

Преку татко ми сум и собирач на стари македонски песни, што ги собрав и ги издадов во учебно издание „Стопедесет македонски бисери“.

Како поет сум издал две поетски збирки „Македониум“ и „Чекор поблиску“. Во нив преовладува љубовта кон татковината, до своите пријатели, уметници, кои како прици се раселени низ светот. Во последниве години зборувам и со душата од каменот. Во него навлегувам со досега непозната техника. Во креациите се видни маглите на љубљанското мочуриште и виножитната Македонија.

Една година го водам вокалниот квинтет „Пелла“, што претставува звучен мост помеѓу Македонија и Словенија. Како педагог сум свесен за знаењето, кое го пренесувам. Со големо задоволство ја водам групата „Пелла“, со мотив, кога човекот пее, срцето му се возвишува! Дишам и живеам за својата татковина и како македонски трубадур ја негувам уметноста во целост“.

6

Ljuben Dimkaroski

musician and ensemble director from Prilep, Macedonia, living in Ljubljana, Slovenia:

“I am the principal trumpeter in The Slovene National Theatre's "Opera and Ballet" in Ljubljana, and I have been directing choirs for a number of years. As an enthusiast of Macedonian ethnic music, I directed the vocal-instrumental group "Strune" ("Strings") for seven years. I also was awarded second prize at the international trumpet competition in Ancona, Italy (1979).

Thanks to my father, I collect old Macedonian poems, which I have compiled in a book entitled Macedonian Pearls.

I also write poetry myself and have published two collections of poems, "Makedonium" and "Čekor Poblisku" ("A step forward"). They are about love for my homeland and admiration for artists, my friends who are scattered like birds all over the world. In recent years I have been talking to the soul of stone, penetrating it using a special technique that has been unknown up until now. One can trace in my creations the mist of Ljubljana's moor and the radiance of Macedonia.

For the past year, I have directed the vocal quintet Pella, which represents a rainbow-like arc between Slovenia and Macedonia. As a pedagogue I understand the importance of exchanging knowledge and I am extremely happy to work with Pella. I know that one has an elevated heart when (s)he sings!

I am a messenger of beauty who lives and breathes art in honour of my first and second homelands, Macedonia and Slovenia.”

7

Majda Kušar Pezdirec*ekonomistka iz Ljubljane – Slovenija:*

„Ljubezen do petja nosim v sebi od otroštva in sem oboževalka klasične glasbe. S prepevanjem v Pelli se mi je uresničila dolgoletna želja. Občudujem Makedonijo in sem vesela, da lahko s svojo poezijo in prepevanjem razširjam in podarjam njeno lepoto po Sloveniji in drugod.“

Majda Kušar Pezdirec*ekonomistka od Ljubljana – Slovenija:*

„Od ranoto detstvo ja nosam vo себе ljubovta do pesnata.. Ljubitelka sum na klasičnata muzika. So učestвvoto во „Пелла“ mi се овистини долгогодишната желба по вокалната исповед. Восхитена сум од Македонија и се радувам, кога нејзините убавини преку мојата поезија и музиката ги подарувам во Словенија и пошироко“.

Мајда Кушар Пездирец*економистка од Љубљана – Словенија:*

„Од раното детство ја носам во себе љубовта до песната. Љубителка сум на класичната музика. Со учеството во „Пелла“ ми се овистини долгогодишната желба по вокалната исповед. Восхитена сум од Македонија и се радувам, кога нејзините убавини преку мојата поезија и музиката ги подарувам во Словенија и пошироко“.

Majda Kušar Pezdirec*economist from Ljubljana, Slovenia:*

“I adore classical music and I delight in singing, too. Now that I sing in Pella my long-standing desire to perform in such an ensemble has been fulfilled. I greatly admire Macedonia and I am glad that I can spread its beauty throughout Slovenia and elsewhere with my poetry and singing.“

Metoda Postolski Košir

vzgojiteljica predšolskih otrok iz Ljubljane – Slovenija:

„Imam rada vse na tem svetu, lepo vidno in nevidno. Doživljanja spremljajo razkošne barve in zvoki, ker je moja domovina tudi Makedonija. Gib, zapis, zaris in zvok so polja, ki sprožajo v meni ustvarjalnost. Petje v Pelli mi dviga duha, da je življenje polno.“

Metoda Postolski Košir

od Ljubljana – Slovenija, vospituvacka na predučilišni deca:

„Sakam se na svetot, ubavo, vidno ili nevidno. Doživuvanjata se proprateni so raskošni boi i zvuci, zatoa, što Makedonija e i moja tatkovina. Dviženje, zapis, crtež i zvuk se širni polinja, što predizvikuvaat vo mene tvoreštvo. Peenjeto vo Pella mi go bogati duhot i životot mi stanuva posovršen“.

Метода Постолски Кошир

од Љубљана – Словенија, воспитувачка на предучилишни деца:

„Сакам се на светот, убаво, видно или невидно. Доживувањата се пропратени со раскошни бои и звуци, затоа што Македонија е и моја татковина. Движење, запис, цртеж и звук се ширни полинја, што предизвикуваат во мене творештво. Пеенјето во Пелла ми го богати духот и животот ми станува посовршен“.

Metoda Postolski Košir

kindergarten teacher from Ljubljana, Slovenia:

"I like all things in this world, seen and unseen. As Macedonia is also my homeland, I perceive the world through the splendour of colours and sounds. A gesture, memo, sketch or sound all release my creativity. Singing in Pella lifts my soul and proves that life is beautiful and abundant."

Biljana Andonova

študentka ekonomije iz Ljubljane – Slovenija:

„Stara makedonska glasba mi približa domovino mojih staršev in prednikov, srce napolni z radostjo in energijo. Petje v skupini Pella mi je v užitek in zadovoljstvo.“

Biljana Andonova

od Ljubljana – Slovenija, studentka na Ekonomskiot fakultet:

„Starata makedonska muzika mi ja približuva tatkvinata od moite roditeli i predci, srceto mi go polni so radost i energija. Peenjeto vo grupata Pella me pravi vesela i zadovolna“.

Билјана Андонова

од Љубљана – Словенија, студентка на Економскиот Факултет:

„Старата македонска музика ми ја приближува татковината од моите родители и предци, срцето ми го полни со радост и енергија. Пеенјето во групата „Пелла“ ме прави весела и задоволна“.

Biljana Andonova

student of economics from Ljubljana, Slovenia:

"Old Macedonian music draws me closer to the homeland of my parents and ancestors, and fills my heart with joy and energy. Singing in Pella is a delight and pleasure."

Vesna Mladenova

študentka ekonomije iz Kranja – Slovenija:

„Danes je življenje sužen času in denarju. V vsej tej naglici izgubljamo svoj pravi jaz. Pella je tista, ki mi bogati mojo kulturo in zapolnjuje praznino, ki jo čutim v sebi. Hvala Pella in še bom pela!“

Vesna Mladenova

od Kranj – Slovenija, studentka na Ekonomskiot fakultet:

„Denes e životot sluga na vremeto i parite. Vo seta vakva brzina go gubime svojot vistinski jas. Pella e taa što mi ja bogati mojata kultura i ja ispolnuva prazninata što ja čustuvam vo sebe. Sum i blagodarna na Pella i i vetuvam deka seuše ke peam“.

Весна Младенова

од Крањ – Словенија, студентка на Економскиот Факултет:

„Денес е животот слуга на времето и парите. Во сета ваква брзина го губиме својот вистински јас. Пелла е таа што ми ја богати мојата култура и ја исполнува празнината што ја чувствуваам во себе. Сум и благодарна на Пелла и и ветувам дека сеуште ќе пеам“.

Vesna Mladenova

student of economics from Kranj, Slovenia:

"Nowadays life is a slave to time and money. In the helter-skelter rush we tend to lose the connection with our true selves. Pella is the one thing that enriches me with Macedonian culture and fills the emptiness I feel. Thank you, Pella! I will continue to sing."

Planino

Planino moja rudino,
planino moja rudino.

Zime si polna mori komiti,
lete si polna ovčari.

Zime si polna mori komiti,
lete si polna ovčari.

16

Planina

Melodija in pesem vsebujejo stare čase s prazniki, občudovanja junajstev in lepoto planin.

Планино

Планино моја рудино,
планино моја рудино.

Зиме си полна мори комити,
лете си полна овчари.

Зиме си полна мори комити,
лете си полна овчари.

The Highlands

The melody and lyrics are reminiscent of old times through their archaic sounds and admiration of heroism and the beauty of the mountain meadows.

Što mi e milo

Što mi e milo, milo em drago,
na Struga dućan mamo, dućan da imam.
Što mi e milo, milo em drago,
na Struga dućan mamo, dućan da imam.

Of lele lele, mome Kalino,
na Struga dućan mamo, dućan da imam.
Of lele lele, mome Kalino,
na Struga dućan mamo, dućan da imam.

Na Struga dućan da imam,
na kepencite da sedam.
Na Struga dućan da imam,
na kepencite da sedam.

Of lele lele libe le,
srce to mi go džanam izgore.
Of lele lele libe le,
umrev zaginiav libe za tebe.

Na kepencite mamo da sedam,
struškite momi mamo jas da gi gledam.
Na kepencite mamo da sedam,
struškite momi mamo jas da gi gledam.

Of lele lele, mome Kalino,
struškite momi mamo jas da gi gledam.
Of lele lele, mome Kalino,
struškite momi mamo jas da gi gledam.

Што ми е мило

Што ми е мило, мило ем драго,
на Струга дућан мамо, дућан да имам.
Што ми е мило, мило ем драго,
на Струга дућан мамо, дућан да имам.

Оф леле леле, моме Калино,
на Струга дућан мамо, дућан да имам.
Оф леле леле, моме Калино,
на Струга дућан мамо, дућан да имам.

На Струга дућан да имам,
ма кепенците да седам.
На Струга дућан да имам,
ма кепенците да седам.

Оф леле леле либе ле,
срцето ми го џанам изгоре.
Оф леле леле либе ле,
умрев загинав либе за тебе.

На кепенците мамо да седам,
струшките моми мамо јас да ги гледам.
На кепенците мамо да седам,
струшките моми мамо јас да ги гледам.

Оф леле леле, моме Калино,
струшките моми мамо јас да ги гледам.
Оф леле леле, моме Калино,
струшките моми мамо јас да ги гледам.

17

Struškite momi da gledam,
kako mi odat na voda.
Kako mi odat na voda,
so tie stomni šareni.

Of lele lele libe le,
srceto mi go džanam izgore.
Of lele lele libe le,
umrev zaginiav libe za tebe.

So nalanite mamo tropaja,
srceto mi go mamo mene kopaja.
So nalanite mamo tropaja,
srceto mi go mamo mene kopaja.

Of lele lele, mome Kalino,
srceto mi go mamo mene kopaja.
Of lele lele, mome Kalino,
srceto mi go mamo mene kopaja.

Струшките моми да гледам,
како ми одат на вода.
Како ми одат на вода,
со тие стомни шарени.

Оф леле леле либе ле,
срцето ми го џанам изгоре.
Оф леле леле либе ле,
умрев загинав либе за тебе.

Со наланите мамо тропаја,
срцето ми го мамо мене копаја.
Со наланите мамо тропаја,
срцето ми го мамо мене копаја.

Оф леле леле, моме Калино,
срцето ми го мамо мене копаја.
Оф леле леле, моме Калино,
срцето ми го мамо мене копаја.

18

To, kar mi je ljubo

Pripoved fanta: „Od vsega na svetu si najbolj želim imeti trgovino v mestu Strugi. Pred njo bi sedel in gledal dekleta. Gledal bi, kako hodijo mimo z glinenimi vrči po vodo in štokljajo s coklami na nogah.“

Refren: „Oj, ti ljuba, ljubljena Kalina, moje srce gori samo za te!“

The thing I like

This is a narrative by a young man: "What I wish most is to own a shop in the town Struga. I would sit in front of it and observe young women as they fetch water, carrying their pitchers and tramping with clogs."

Refrain: "Oh, my darling, beloved Kalina, my heart beats only for you."

19

Lino

Lino mori mome sevdalino,
koja večer Lino, jas da dojdam.

Koga sakaš Čorghi, togaš dojdi,
ova večer Čorghi, ne dovajgaj.

Tatko pojde Čorghi vo Soluna,
vo Soluna Čorghi, na pazarot.

Koga pojдов мамо, што да видам,
Lina stoji divan, pred svekrva.

20

Lina

Fant prosi dekle, naj mu dovoli, da jo na večer obišče. Dekle odgovori: „Pridi, samo danes ne, ker oče odhaja v Solun.“

Ko se fant čez nekaj dni oglasi pri Lini, le-ta stoji pred taščo s sklonjeno glavo.

Лино

Лино мори моме севдалино,
која вечер Лино, јас да дојдам.

Кога сакаш Џорѓи, тогаш дојди,
ова вечер Џорѓи, не довајгай.

Татко појде Џорѓи во Солуна,
во Солуна Џорѓи, на пазарот.

Кога појдов мамо, што да видам,
Лина стоји диван, пред свекрва.

Lina

A young man asks Lina if he could visit her in the evening. She replies: "Come, but not today, as my father is leaving for Solun."

When he stops by a few days later, Lina stands with bowed head in front of her mother-in-law, as meanwhile she has already married another man!

Ajde, dojdi, dojdi Sevde

Ajde, dojdi, dojdi, ajde dojdi, dojdi,
ajde, dojdi, dojdi, ajde dojdi, dojdi.

Ajde, dojdi, dojdi Sevde
у назе, у назе бре добро, на гости,
of t'ngr m'ngr tano,
kolanot, rskoti pluskoti Sevde
kolanot, lele ġerdanot, mori paftite.

More kak da dojdam ludo
u vase, mnogu loši pseta imate,
of t'ngr m'ngr tano,
kolanot, rskoti pluskoti Sevde
kolanot, lele ġerdanot, mori paftite.

Majka odi v crkva,
da razdava za duša,
jas i ti mori Sevde za guša,
of t'ngr m'ngr tano,
kolanot, rskoti pluskoti Sevde
kolanot, lele ġerdanot, mori paftite.

Ej, pridi, pridi, Sevda

Stara vaška pesem, ki govori o ljubezni med dvema. Fant vabi deklico k sebi takrat, ko odide njegova mati v cerkev. Deklica odgovarja: „Se bojim vaših hudih psov....“

Besede: „rskoti, pluskoti, t'ngr, m'ngr“, ponazarjajo dekličino okrasje, njegov žvenket, ko se prenika.

Ајде, дојди, дојди Севде

Ајде, дојди, дојди, ајде дојди, дојди,
ајде, дојди, дојди, ајде дојди, дојди.

Ајде, дојди, дојди Севде
у назе, у назе бре добро, на гости,
оф т'нгр м'нгр тано,
коланот, рскоти плускоти Севде
коланот, леле ғерданот, мори пафтите.

Море как да дојдам лудо
у назе, многу лоши псета имате,
оф т'нгр м'нгр тано,
коланот, рскоти плускоти Севде
коланот, леле ғерданот, мори пафтите.

Мажка оди в црква,
да раздава за душа,
јас и ти мори Севде за гуша,
оф т'нгр м'нгр тано,
коланот, рскоти плускоти Севде
коланот, леле ғерданот, мори пафтите.

Come, come, Sevda

This is an old village love song. A young man invites his beloved to his place while his mother is at church. She replies: "I am afraid of your barking dogs..."

The words "Rskoti, pluskoti, t'ngr, m'ngr" imitate the rattling sound of the woman's costume ornaments.

21

Makedonijo

Makedonijo, ti majko mila,
mnogu si stradala.
Od teglila, nemaš sila,
dosta si stradala.

Stradala si mačenice
pet vekovi celi.
A tvoite sinovi smeli,
sosem onemeli.

Ah, da dade Gospod le majko,
jas da si porasnam.
Četa da soberam le majko,
dušman da isteram.

Makedonija

Nostalgična pesem, v kateri je razgrnjena tragika makedonske preteklosti in prošnja mladega bojevnika, da s svojimi silami premaga sovražnika, ki gnezdi v njegovi domovini.

Македонијо

Македонијо, ти мајко мила,
многу си страдала.
Од теглила, немаш сила,
доста си страдала.

Страдала си маченице
пет векови цели.
А твоите синови смели.
сосем онемели.

Ах, да даде Господ ле мајко,
јас да си пораснам.
Чета да соберам ле мајко,
душман да истерам.

Macedonia

This nostalgic song reveals the tragic Macedonian history and contains a young warrior's plea to defeat the enemy invading his homeland.

Zurli treštat

Zurli treštat na sred selo, tapan čuka
rum dum dum,
zurli treštat na sred selo, tapan čuka
rum dum dum.

Mladi momi i ergeni do dve ora vijat,
mladi momi i ergeni do dve ora vijat.
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Mladi moni i ergeni do dve ora vijat,
mladi moni i ergeni do dve ora vijat.

Ozdol ide star bel dedo, zasukal mustači.
Ozdol ide star bel dedo, zasukal mustači.

24

Pravo trga na oroto i on da se fati,
pravo trga na oroto i on da se fati.
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Pravo trga na oroto i on da se fati,
pravo trga na oroto i on da se fati.

Go zdogleda baba Neda, za raka go fati,
go zdogleda baba Neda, za raka go fati.

Kade odiš staro aro, oro da im grdiš?
Kade odiš staro aro, oro da im grdiš?
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Rum dum, rum dum, rum dum, rum dum dum.
Kade odiš staro aro, oro da im grdiš?
Kade odiš staro aro, oro da im grdiš?

Zurli treštat

Zurli treštat na сред село, тапан чука
рум дум дум.
зурли трештат на сред село, тапан чука
рум дум дум.

Млади моми и јргени до две ора вијат,
млади моми и јргени до две ора вијат.
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Млади моми и јргени до две ора вијат,
млади моми и јргени до две ора вијат.

Оздол иде стар бел дедо, засукал мустаќи.
Оздол иде стар бел дедо, засукал мустаќи.

Право трга на орото и он да се Фати,
право трга на орото и он да се Фати.
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Право трга на орото и он да се Фати,
право трга на орото и он да се Фати.

Го здогледа баба Неда, за рака го Фати,
го здогледа баба Неда, за рака го Фати.

Каде одиш старо аро, оро да им грдиш?
Каде одиш старо аро, оро да им грдиш?
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Рум дум, рум дум, рум дум, рум дум дум.
Каде одиш старо аро, оро да им грдиш?
Каде одиш старо аро, оро да им грдиш?

Piščali vreščijo

Hudomušna in vesela pesem, ki slika ples make-donskega ora in mladih ter občudovanje starca, ki si želi plesat z njimi. Ob zvokih piščali in tapana pozabi na svoja leta. V realnost ga postavlja baba Neda z vprašanjem: „Kam odhajaš, starina, ne vidiš, da v krogu pleše samo mladost?“

Reeds Rejoice

This a humoristic and merry song depicting the Macedonian round dance (oro), youth, and the admiration of an old man who wishes to dance along. While listening to the sounds of the reeds and tapan, he forgets about his age. The old hag Neda shifts him back into reality with the question: "Where are you going old man? Can't you see that only the young are dancing round in the ring?"

25

Biljana platno beleše

Biljana platno beleše,
na Ohridskite Izvori,
mi pominaa vinari,
vinari belograѓani.

Vinari belograѓani,
krotko terajte karvanot,
da ne mi platno zgazite,
platnoto mi e darovno,
platnoto mi e darovno,
za svekor i za svekra.

Ako ti platno zgazime,
so vino ќе go platine,
so vino ќе go platine,
i bela luta rakija.

Vinari belograѓani,
ne vi go sakam vinoto,
tuk vi go sakam ludoto,
што napred tera karvanot,
што napred tera karvanot
i mene gleda pod oko.

Vinari belograѓani,
ne vi go sakam vinoto,
tuk vi go sakam ludoto,
што napred tera karvanot,
што napred tera karvanot
i mene gleda pod oko.

26

Билјана платно белеше

Билјана платно белеше,
на Охридските Извори.
Ми поминаа винари,
винари белограѓани.

Винари белограѓани,
кратко теражте карванот,
да не ми платно згазите,
платното ми е даровно,
платното ми е даровно,
за свекор и за свекра.

Ако ти платно згазиме,
со вино ќе го платиме,
со вино ќе го платиме,
и бела лута ракија.

Винари белограѓани,
не ви го сакам виното,
тук ви го сакам лудото,
што напред тера карванот,
што напред тера карванот
и мене гледа под око.

Винари белограѓани,
не ви го сакам виното,
тук ви го сакам лудото,
што напред тера карванот,
што напред тера карванот
и мене гледа под око.

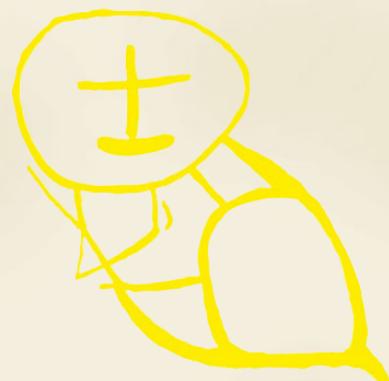
Biljana

Odraslo dekle Biljana beli platno ob Ohridskem jezeru. Sreča skupino fantov vinarjev, ki v karanvi gredo mimo nje. Opozori jih, naj pazijo na njeno platno, da ga ne umažajo. Odgovor fantov: „Če ti platno umažemo, ti ga poplačamo z našim vinom in žganjem.“ Deklica odvrne: „Ne želim si vašega vina, pač partista fanta, ki prvi jaše konja in me zapeljivo pogleduje.“

Biljana

A young woman named Biljana whitens linen by the Lake Ohrid. A group of young winegrowers passes by and she warns them not to soil it. They reply: "If we soil it, we will repay you with wine and spirits."

But Biljana answers: "I do not wish to have your wine, but rather that young man who is riding the first horse and is eyeing me in fascination."

27

Mamo, kе ti umram

Mamo, kе ti umram lele, mamo, kе ti umram,
mamo, kе ti umram, rano vo nedela,
mamo, kе ti umram, rano vo nedela.

Momi da me oblečat lele, momi da me oblečat,
momi da me oblečat, momci da me nosat,
momi da me oblečat, momci da me nosat.

Da me zakopate lele, pred crkvina vrata,
da mi posadite majkina dušica,
da mi posadite majkina dušica.

Koijošto kе pomine lele, koijošto kе pomine,
koijošto kе pomine, duša da si skine,
koijošto kе pomine, duša da si skine.

Mati, umrem ti

„Mati, umrem ti v nedeljo zjutraj. Dekleta naj me preoblečejo, fantje pa odnesejo čez prag. Pri vratih cerkve me zakopljite in na grob posejte materino dušico. Popotnik, ko greš mimo, si jo z duše utrgaj v moj spomin!“

Мамо, ќе ти умрам

Мамо, ќе ти умрам леле, мамо, ќе ти умрам,
мамо, ќе ти умрам, рано во недела,
мамо, ќе ти умрам, рано во недела.

Моми да ме облечат леле, моми да ме облечат,
моми да ме облечат, момци да ме носат,
моми да ме облечат, момци да ме носат.

Да ме закопате леле, пред црквина врата,
да ми посадите мајкина душица,
да ми посадите мајкина душица.

Коишто ќе помине леле, коишто ќе помине,
коишто ќе помине, душа да си скине,
коишто ќе помине, душа да си скине.

Sv. Kiril i Metodij

Dva brata, sveti solunski
blagoslov Božji primile,
pismenost niz svet da seat.

Ljubovta silna kon Boga,
vrata im širom otvori,
na Sveti Kiril i Metodij.

Počit na krstot pravele,
svetlina v race nosele,
narodi mnogu splotile.

Св. Кирил и Методиј

Два брата, свети солунски
благослов Божји примиле,
писменост низ свет да сеат.

Љубовта силна кон Бога,
врата им широм отвори,
на Свети Кирил и Методиј.

Почит на крстот правеле,
светлина в раце носеле,
народи многу сплотиле.

Sv. Ciril in Metod

Pesem je slavospev makedonskima svetnikoma Cirilu in Metodu, bratoma po duši, ki sta razsvetljevala in povezovala ljudi.

Tekst je delo Ljubena Dimkaroskega, pisani v čast Makedoniji.

Poje ga po melodiji stare, domoljubne pesmi.

St. Cyril and Methodius

This song honours Macedonia and the two Macedonian saints, brothers in spirit who enlightened and connected people.

The lyrics by Ljuben Dimkaroski are set to an old, patriotic song.

Stani, Stanke

Stani, Stanke, stani kérko, sonce te ugreja,
sonce te ugreja, Stano, na beloto lice,
na beloto lice, Stano, na rudoto grlo.

More, stani, stani, stani, Stanke,
porti da jotvoris, porti da jotvoris, Stano,
dvoroj da izmetiš.

More, dvoroj da izmetiš, Stanke,
stoloj da narediš, stoloj da narediš, Stano,
svatoj kē ti dojdat.

More, svatoj kē ti dojdat, Stanke,
od daleko mesto, od daleko mesto, Stano,
tebe da te zemmat.

Vstani, Stanka

Mati budi hćerko: „Vstani, Stanka, sonce je tako visoko, da sije že na tvoj obraz,
pođi in pometi dvorišče, pripravi mize in stole,
saj pote prihajajo svatje!“

Стани, Станке

Стани, Станке, стани керко, сонце те угреја,
сонце те угреја, Стано на белото лице,
на белото лице, Стано на рудото грло.

Море, стани, стани, стани, Станке,
порти да јоторвиш, порти да јоторвиш, Стано,
дворој да изметиш.

Море, дворој да изметиш, Станке,
столој да наредиш, столој да наредиш, Стано,
сватој ке ти дојдат.

Море, сватој ке ти дојдат, Станке,
од далеко место, од далеко место, Стано,
тебе да те земат.

Get up Stanka

A mother wakes her daughter: "Get up! The sun is already so high that it shines upon your face. Go and sweep the yard, set the tables and chairs as the wedding guests are coming to fetch you."

Edna moma

Edna moma v majka e, edna moma v majka e,
edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi kapela.

Edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi kapela.

Blaze si na taa moma,
što si nosi kapela, kapela bez pari.
Blaze si na taa moma,
što si nosi kapela, kapela bez pari.

Edna moma v majka e, edna moma v majka e,
edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi gerdanče.

Edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi gerdanče.

Blaze si na taa moma,
što si nosi gerdanče, gerdanče bez pari.
Blaze si na taa moma,
što si nosi gerdanče, gerdanče bez pari.

Edna moma v majka e, edna moma v majka e,
edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi fustanče.

Edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kupi fustanče.

Една мома

Една мома в мајка е, една мома в мајка е,
мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи капела.

Една мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи капела.

Блазе си на таа мома,
што си носи капела, капела без пари.
Блазе си на таа мома,
што си носи капела, капела без пари.

Една мома в мајка е, една мома в мајка е,
мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи герданче.

Една мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи герданче.

Блазе си на таа мома,
што си носи герданче, герданче без пари.
Блазе си на таа мома,
што си носи герданче, герданче без пари.

Една мома в мајка е, една мома в мајка е,
мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи фустанче.

Една мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи фустанче.

Blaze si na taa moma,
što si nosi fustanče, fustanče bez pari.
Blaze si na taa moma,
što si nosi fustanče, fustanče bez pari.

Edna moma v majka e, edna moma v majka e,
edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kупи sandali.
Edna moma v majka e mi otišla na pazar,
da si kупи sandali.

Blaze si na taa moma,
što si nosi sandali, sandali bez pari.
Blaze si na taa moma,
što si nosi sandali, sandali bez pari.

Блазе си на таа мома,
што си носи Фустанче, Фустанче без пари.
Блазе си на таа мома,
што си носи Фустанче, Фустанче без пари.

Една мома в мајка е, една мома в мајка е,
мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи сандали.
Една мома в мајка е ми отишла на пазар,
да си купи сандали.

Блазе си на таа мома,
што си носи сандали, сандали без пари.
Блазе си на таа мома,
што си носи сандали, сандали без пари.

Deklica

Deklica zaradi svoje ljubkosti dobi darovano
kapo, ogrlico, obleko in čevlje.
Refren: „Blagor deklici, ki vse dobi zastonj!“

The young woman

A young woman receives many gifts for her
sweetness alone: a cap, necklace, dress and
shoes.
Refrain: "Happy the woman who gets everything
for free!"

Pole široko

Pole široko, pole široko.
Koj će te tebe da šeta,
kato go nema,
Delčev vojvoda.
Koj će te tebe da šeta,
kato go nema,
Delčev vojvoda.

Momi jubavi, momi jubavi.
Koj će ve vazi, od mrak da pazi,
kato go nema,
Delčev vojvoda.
Koj će ve vazi, od mrak da pazi,
kato go nema,
Delčev vojvoda.

34

Široko polje

Je pesem, ki sprašuje: „Polje, kdo se bo v tebi sprehajal takrat, ko vojvode Delčeva več ne bo, kdo bo ščitil ljubke deklice pred temino noči?“

Поле широко

Поле широко, поле широко.
Кој ќе те тебе да шета,
като го нема,
Делчев војвода.
Кој ќе те тебе да шета,
като го нема,
Делчев војвода.

Моми јубави, моми јубави.
Кој ќе ве вази, од мрак да пази,
като го нема
Делчев војвода.
Кој ќе ве вази, од мрак да пази,
като го нема
Делчев војвода.

Petlite peat

Petlite peat, zora se zori,
petlite peat, zora se zori.
Puštaj me bela Mitro, da sjodam,
puštaj me jagne Mitro, da stanam.

Tie se petli, petli lažovi,
tie se petli, petli lažovi.
Prilegni ludo mlado kraj mene,
poljubi belo lice Mitrino.

Dzvoncite dzvonat, drvari odat,
dzvoncite dzvonat, drvari odat.
Puštaj me bela Mitro, da sjodam,
puštaj me jagne Mitro, da stanam.

Tie drvari od večer odat,
tie drvari od večer odat.
Prilegni ludo mlado kraj mene,
raskrši ramna snaga Mitrina.

Петлите пеат

Петлите пеат, зора се зори,
петлите пеат, зора се зори.
Пуштај ме бела Митро, да сјодам,
пуштај ме јагне Митро, да станам.

Тие се петли, петли лажови,
тие се петли, петли лажови.
Прилегни лудо младо крај мене,
пољуби бело лице Митрино.

Свонците свонат, дрвари одат,
свонците свонат, дрвари одат.
Пуштај ме бела Митро, да сјодам,
пуштај ме јагне Митро, да станам.

Тие дрвари од вечер одат,
тие дрвари од вечер одат.
Прилегни лудо младо крај мене,
раскрши рамна снага Митрина.

35

The vast field

This song ponders the questions: "Who will wander over the fields when the Duke of Delčev is gone? Who will protect sweet young women from the darkness of the night?"

Petelini pojo

Je ena najlepših makedonskih ljubezenskih pesmi, kjer deklica vabi med svoje rjuhe ljubešega. V jutru, ko se oglašajo petelini in drvarji, mu zagotavlja, da so to lažni glasovi poznega večera. Ženska zvitost šepeče: „Ostani, poljubljam moje lice in strastno ljubkuj moje telo!“

The cocks crow

This is one of the most beautiful love songs, in which a young woman invites her beloved into her bed. In the morning when the cocks start to crow and the woodcutters begin work, she reassures him that these are only the deceiving sounds of a late evening. The woman cunningly whispers: "Stay, kiss my cheeks and passionately caress my body."

V hiljada i sed'm stotin šesdeset i vtoro leto

V hiljada i sed'm stotin šesdeset i vtoro leto,
vo Ohrida od Carigrada doš'l salaor.
Ej, doš'l salaor.

Se pretstavil pred Arsenija,
naša patrika česnago
i mu rek'l slovo gorko, slovo žalosno.
Ej, slovo žalosno:

„Carska volja e da trgneš deneska
za v Carigrada,
na tebe od vrli Grci silen poplak e".

36 S'bral patrik svoe stado v crkva
Sv. Klimentova,
blagoslov mu dal posleden, r'ce zapletil.

D'lgo vreme hlipal starec vo m'lčane
v senarodno
i po bela brada ronil s'lzi gorešti.

„Slušaite me, mili čeda, jas ké ida
v Carigrada,
na mene ot vrli Grci golem poplak e.

Grcki patrik ké ni stroši slavna
ohridska stolica
i mene do smrt ké drži v zatočenie.

Кé prati vladici Grci, licem svetci, srcev v'lci,
кé vi davjat, кé vi strižat, кé ve m'lzat do krv;

В хиљада и сед'м стотин шестдесет и второ лето

В хиљада и сед'м стотин шестдесет и второ лето,
во Охрида од Цариграда дош'л салаор.
Еј, дош'л салаор.

Се претставил пред Арсенија,
наша патрика чеснаго
и му рек'л слово горко, слово жалосно.
Еј, слово жалосно:

„Царска воља е да тргнеш денеска
за в Цариграда,
на тебе од врли Грци силен поплак е".

С'брал патрик свое стадо в срква
Св. Климентова,
благослов му дал последен, р'це заплетил.

Д'лго време хлипал старец во м'лчане
в сенародно
и по бела брада ронил с'лзи горешти.

„Слушаите ме, мили чеда, јас ке ида
в Цариграда,
на мене от врли Грци голем поплак е.

Грчки патрик ке ни строши славна
охридска столица
и мене до смрт ке држи в заточение.

Ке прати владици Грци, лицем светци, срцев в'лци,
ке ви давјат, ке ви стрижат, ке ве м'лзат до крв;

Meѓу народа ќе сејат нес'гласие и раздори,
да се мрази син со татка и со брата брат.

И ќе викнете до Бога и крило не ќе најдите,
смиренi ќе наведите глава до земи.

Ќе ми б'дете сираци; така било написано.
Елате ми да ве гушнам за последен п'т".

Черна т'га поразила старо, младо, м'жи, жени,
вsi со р'це заплетени с'лзи проливат.

Тој ги гушка, тие т'жни му целиват десна р'ка,
и от р'ка как от извор с'лзи се лејат.

Vjahnal patrik brza konja i nevolno up'til se,
toga grmki plač naroden nebo procepil.

38

Umilił se česni patrik,
svailił šapka navezena,
poglednal na sino nebo, ljuto prok'linal:

„Oh, poslušaj, mili Bože,
hair nikoga da nemat
Stanče Bej i Bujar Ligdo, Nejko Čelebi”.

Milostivi Bog poslušal patriška
gorešta kletva
slava nihna, seme nihno pogubi s šum.
Ej, pogubi s šum.

I sega vo kuќi nihni tkae pajak pajacha
i na pusti strehi nihni hukat hutove.
Ej, hukat hutove.

Меѓу народа ќе сејат нес'гласие и раздори,
да се мрази син со татка и со брата брат.

И ќе викнете до Бога и крило не ќе најдите,
смиренi ќе наведите глава до земи.

Ќе ми б'дете сираци; така било написано.
Елате ми да ве гушнам за последен п'т".

Черна т'га поразила старо, младо, м'жи, жени,
вsi со р'це заплетени с'лзи проливат.

Тој ги гушка, тие т'жни му целиват десна р'ка,
и от р'ка как от извор с'лзи се лејат.

Vjahnal patrick brzom koњu i nevolno up'til se,
toga grmki plach naroden nebom procepil.

Umiilił się ciesny patrik,
swalił szapkę nawiązana,
poglednął na siano niebo, łzyto prok'linal:

„Ox, posłuchaj, mili Boże,
xaip никога да немат
Станче Бej и Бujар Лигдо, Нејко Челеби”.

Milostivi Bog poslušal patrišku
gorешtu kletvu
slava nihna, seme nihno pogubi s šum.
Ej, pogubi s šum.

И сега во куќи нихни ткае пајак пајачина
и на пусти стрехи нихни хукат hutove.
Ej, хукат hutove.

Leto 1762

Pesem opisuje vso tragiko in dramatičnost leta 1762, ko ohridski arhiepiskopiji žele odvzeti avtokefalnost.

The year 1762

The song is about the many dramatic and tragic events of the year 1762, when the autonomy of the Orthodox Archbishopric of Ohrid is almost taken away.

Petroglifi iz Makedonije
Karpesta umetnost vo Makedonija
Карпеста уметност во Македонија
Rock art from Macedonia

39

založnik: CPA d.o.o., Ljubljana

recitator: Ljuben Dimkaroski, Ljubljana

zvončki, kraguljčki, tamburin: vsi člani skupine Pella

mandolina: Goran Garevski, Ljubljana

violončelo: Damir Hamidulin, Ljubljana

kitara, tambura: Zlatko Magdevski, Ljubljana

aranžmaji: Ljuben Dimkaroski, Ljubljana

producent: Ljuben Dimkaroski, Ljubljana

snemanje in mix: Aleš Trtnik, Ljubljana

posneto: v Zavodu Radia študent, Ljubljana

prevajalka: Lily Schweiger Kotar, Ljubljana

lektor: Zlatko Magdevski, Ljubljana

oblikovalec: Bojan Dobravc, Ljubljana

fotografija: Bojan Dobravc, Ljubljana

tisk: Atelje za tisk, Ines Malgaj s.p., Ljubljana

izdelava CD zgoščenke: Racman d.o.o., Ljubljana

Sponzorji

CPA d.o.o., Ljubljana • Tabak osiguranje A.D., Skopje • Atelje za tisk, Ljubljana • Makedonija Trade d.o.o., Ljubljana • G-plast d.o.o., Ljubljana • GEMCO d.o.o. PE Aquamanija, Ljubljana • VIMARA d.o.o., Ljubljana • Ljuben Dimkaroski, Ljubljana • Mišo in Vera Serbakoski z družino, Vevčani • MKD Vatroslav Oblak, Celje • Jože Košir - Cox, Ljubljana • Metoda Postolski Košir, Ljubljana • Gašper, Nataša, Matic in Miha Košir, Ljubljana • Anže Košir, Ljubljana • Milena Fornazarič, Ljubljana • Risto in Vladimir Bangiev, Portorož • Bojan Dobravc, Ljubljana • Lily Schweiger Kotar, Ljubljana • Luša Košir, Ljubljana • Antonija in Metodij Postolski, Ljubljana • Vera, Branko, Urška in Gregor, Humar, Ljubljana • Tilčka in Janez Zupanc, Vransko • Aleksander Kuzmanovski, Maribor • Mojca Čirič, Ljubljana • Neda Bernetič, Ljubljana • Ana Korošec, Ljubljana • Majda Kušar Pezdirec, Ljubljana • Asja Pezdirec, Ljubljana • Nina Pezdirec, Ljubljana • Berica Makuc, Izola • Barbara Tiegl, Ljubljana • Ministrstvo za kulturo, Ljubljana

Hvala vam, ker ste nam pomagali.